www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی (۲)	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه سالی – واحدی (۲۰ نمره ای)		تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۱۰/ ۱۷	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت **دی ماه** سال ۱۳۸۲		سازمان آموزش و پرورش شهر تهران کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	معنا را تعریف کنید .	۱
۲	تنظیم معانی از طریق آرمان اجتماعی را با ذکر یک مثال توضیح دهید .	۱/۵
۳	خرده نظام فرهنگی را تعریف نموده و دو خرده نظام فرهنگی در یک جامعه را معرفی کنید .	۱/۵
۴	تأثیر فرهنگ بر زندگی اجتماعی را نام ببرید .	۱
۵	نقش فرهنگ را در شناخت گذشتگان توضیح دهید و مثالی در این مورد بزنید .	۲
۶	مفهوم نهادی شدن فرهنگ را تعریف کنید .	۰/۷۵
۷	سه مورد از عقاید پان ایرانیسم را بنویسید .	۱/۵
۸	هنگامی که شما کتابی را مطالعه می کنید مشخص کنید ، نویسنده ی کتاب ، معانی مورد نظر وی ، کلمات و تصاویر کتاب ، کتاب و خواننده کدامیک از اجزای ارتباط هستند .	۱/۲۵
۹	جامعه ی توده وار چه نوع جامعه ای است ؟	۱
۱۰	رسانه های جمعی در چه حالتی موجب بروز ناسازگاری در جامعه می شوند ؟با ذکر مثال توضیح دهید .	۲
۱۱	منظور از حسی شدن فرهنگ چیست ؟	۱/۲۵
۱۲	رابطه متقابل ارگانیسم و فرهنگ را در شکل گیری توانایی های فرد توضیح دهید .	۱/۵
۱۳	دو مفهوم فرهنگ درونی شده و درونی شدن فرهنگ را بنویسید .	۱
۱۴	ابداع معانی توسط افراد در چه حالتی موجب تحول فرهنگی می شود ؟ مثالی در این مورد بنویسید .	۲
۱۵	انعکاس تعارض فرهنگی در فرد به چه صورت است ؟	۰/۷۵
	« موفق باشید » جمع نمرات	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **جامعه شناسی (۲)**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**
سال سوم آموزش متوسطه سالی – واحدی (۲۰ نمره ای)	تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۱۰/ ۱۷
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت دی ماه سال ۱۳۸۲	**سازمان آموزش و پرورش شهر تهران** **کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	در ورای اعمال افراد جامعه نوعی آگاهی وجود دارد که افراد آن را دلیل اعمال خود می دانند . این آگاهی را می توان معنا نامید .	۱
۲	معانی اصلی در مرکز و محور همه معانی مشترک پذیرفته یک گروه قرار می گیرند . سایر معانی مشترک حول این معانی اصلی (آرمان اجتماعی) سازمان می یابند و به میزان اهمیت آن ها در زندگی اجتماعی ، شکل دایره های متحد المرکزی را به خود می گیرند که در بیرونی ترین آن ها معانی کم اهمیت قرار می گیرند که با کم ترین میزان اجبار اجتماعی و حتی تشویق از آن ها حمایت می شود . (۱) نمونه : اجتماع و گروه مسلمانان که درآن اعتقادبه توحید ، به عنوان معنای اصلی مورد وفاق پذیرفته شده است . (یا هر مثال درست دیگر) (۰/۵)	۱/۵
۳	به اعتقادات و معانی مورد قبول یک گروه (ما) که در درون گروهی گسترده تر قرار دارد خرده نظام فرهنگی می گویند و به فرهنگ گروه گسترده تر نظام فرهنگی کل گفته می شود . (۱) مثال : معانی مورد اعتقاد احزاب ، انجمن ها ، و جمعیت ها معانی مورد قبول اقلیت های دینی و قومی (برای هر مثال ۰/۲۵)	۱/۵
۴	واسطه‌ی تعامل اجتماعی ، موجد احساس ما ، انسجام بخش نظام اجتماعی ، گسترش بخش جهان اجتماعی (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۵	در مورد شناخت گذشتگان ، فرهنگ اهمیت بیشتری می یابد . زیرا ما آنان را فقط از طریق فرهنگ می شناسیم و در صورتی که این شناخت نادرست باشد ، آن را از طریق تجربه و تعامل نمی توان تصحیح کرد . نقش تاریخ در فرهنگ ها در واقع آشنا کردن ما با گذشتگان است . (۱/۵) مثال : در کتاب ها خوانده اید که چنگیز مردم نیشابور را از دم تیغ گذراند . در سرزمینی به نام کربلا ، اهل بیت و یاران امام حسین (ع) ، برای حفظ دین خود با لشکریان یزید به مبارزه ایستادند و شهید شدند . امام علی حقیقتی بود که همه صفات نیک انسانی در او تبلور یافته بود . (یک مثال ۰/۵)	۲
۶	نهادی شدن فرهنگ به معنای تبدیل آن به مجموعه ای از نقش ها و هنجارهاست . (۰/۵) که اجبار اجتماعی از آن حمایت می کند .(۰/۲۵)	۰/۷۵
۷	در ایدئولوژی پان ایرانیسم : بر خصومت عرب و عجم تأکید می شود . ورود اسلام به ایران تا حد هجومی هم پایه با هجوم اقوامی چون مغول پایین می آید . افسانه هایی چون سوزاندن کتاب ها و کتابخانه ها توسط مسلمانان شکل گرفت . زدودن کلمات عربی و اسلامی در فرهنگ لغات . بازگشت به فرهنگ باستانی ایران و تفاخر به شاهان ساسانی و اشکانی . توجه به فرهنگ دینی از آن جهت است که ذهن و فکر ایرانی را در آن بیابد . مساجد و اماکن مقدس اسلامی از آن جهت اهمیت دارند که معماری ایرانی را نشان می دهند . (۳ مورد . هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۸	نوسنده‌ي کتاب « فرستنده » ، معانی مورد نظر وی « پیام » ، کلمات و تصاویر کتاب « نماد » ، کتاب « وسیله ارتباط » و خواننده « گیرنده پیام » (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۲۵

ادامه در صفحه‌ی دوم

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : **جامعه شناسی (۲)**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی**
سال سوم آموزش متوسطه سالی – واحدی (۲۰ نمره ای)	تاریخ امتحان : **۱۳۸۲/۱۰/ ۱۷**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت دی ماه سال ۱۳۸۲	**سازمان آموزش و پرورش شهر تهران** **کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه**

۹	انتقال پیام عمدتاً از طریق رسانه های جمعی انجام می گیرد افراد معمولاً برای دریافت پیام به جای اینکه با یکدیگر وارد تعامل شوند به رسانه های جمعی توجه خواهند کرد .	۱
۱۰	در جوامعی که هنوز روابط به شکل توده وار در نیامده است رسانه های جمعی اغلب عامل ناسازگاری و تغییر در جامعه هستند . این جوامع عمدتاً کشور های جهان سوم هستند . در حالیکه در کشور های صنعتی رسانه های جمعی گام به گام و هم پای تغییر روابط در جامعه رشد کرده اند و در هر مرحله بین رسانه های جمعی و روابط اجتماعی و شیوه های انتقال فرهنگ تناسب وجود دارد . (۱) برای مثال هنگامی که صنعت چاپ در اروپا گسترش یافت مردم مغرب زمین ابتدا از آن برای چاپ کتب دینی و کتب ارسطو و افلاطون استفاده کردند . بعد با رشد دموکراسی و احزاب از آن در چاپ روزنامه و مجله استفاده شد . در مراحل بعد با انقلاب های صنعتی و سیاسی و شکل گیری ملیت ها ، رادیو وارد میدان شد ولی در کشور ما روزنامه ها ، در دوران مشروطیت سر برآوردند در حالیکه تعداد با سوادان اندک بود . (۱)	۲
۱۱	رسانه های جمعی تنها بخش های خاصی از فرهنگ را بر می گزینند و منتقل می کنند و بخش هایی را مسکوت می گذارند . در نتیجه چنین وضعی بخش های ساده تر فرهنگ منتقل می شود ولی بخش های متعالی به تدریج فراموش می شود و فرهنگ هر چه بیشتر به طرف حسی شدن سوق می یابد .	۱/۲۵
۱۲	ارگانیسم کودک در هر مرحله از رشد امکان بروز رفتارها و شکل گیری توانایی ها را فراهم می آورد . (۰/۵) اما این آمادگی و استعداد تحت تأثیر جامعه شکل مشخصی به خود می گیرد . (۰/۵) وبه صورت یک رفتار یا توانایی در می آید و راه را برای بروز رفتارها و توانایی های دیگر فراهم می کند . (۰/۵)	۱/۵
۱۳	به فرهنگ عجین شده با وجود فرد « فرهنگ درونی شده » (۰/۵) به جریان تکوین معانی در فرد در تعامل با دیگران « درونی شدن فرهنگ » (۰/۵)	۱
۱۴	ابداع معانی توسط افراد ممکن است خارج از چارچوب مشخص شده ی فرهنگ ایجاد شود که نتیجه‌ی آن ایجاد شکاف (گسست) در نظام فرهنگی جامعه است .(۱) در این حالت معانی جدید فرهنگ را دچار تحول می کند و فرهنگی نو را بنیان می نهند . (۰/۵) . نمونه ها : پیامبران ، فلاسفه ، دانشمندان ، روشنفکران ، عرفا و ... (یک نمونه ۰/۵)	۲
۱۵	دو گانگی و تعارض در نظام های فرهنگی ، موجب بروز تعارض روانی در فرد می شد .	۰/۷۵
	جمع نمرات	**۲۰**

www.alm.loxblog.com